

Revisió bibliogràfica 2018

Publicacions científiques relacionades amb les àrees d'interès de la Càtedra Hestia i elaborades a Espanya el 2018

En línia amb els objectius de la Càtedra Hestia, hem considerat que és d'interès facilitar a la comunitat científica un document en el qual s'inclouen les publicacions científiques més rellevants generades l'any 2018 a l'Estat espanyol i relacionades amb les àrees d'interès de la càtedra (atenció sociosanitària integrada, cronicitat, multimorbiditat, dependència, necessitats socials, etc.).

El document classifica els estudis en funció de diverses variables (paraules clau, tipus d'estudi, nivell de multicentricitat), permet accedir directament al resum de cada article (mitjançant un enllaç amb PubMed), i inclou un mapa interactiu amb la localització geogràfica dels centres on s'han realitzat.

Esperem actualitzar anualment el document i elaborar un annex en què s'incloguin comunicacions a congressos i altres reunions científiques relacionades amb les àrees d'interès de la càtedra.

Metodologia

1. Revisió dels articles publicats l'any 2018 a la revista de referència internacional sobre atenció integrada (*International Journal of Integrated Care*).
2. Selecció de les paraules clau definides en els articles i relacionades amb les àrees d'interès de la càtedra (*integrated care; delivery of health care, integrated; social services; cross-sector service delivery; service integration; community based primary health care; innovative models of care; chronic conditions; chronic patients; chronic diseases; patient complexity; transitional care; home hospitalization; complex care needs; multimorbidity; integrated care systems; integrated policy*).
3. Recerca bibliogràfica a PubMed utilitzant cadascuna de les paraules claus + Spain + year 2018.
4. Selecció d'aquelles publicacions considerades d'interès per la relació que tenen amb les àrees d'interès de la càtedra.
5. Elaboració d'una base de dades en format Excel en la qual figuren els indicadors següents: paraula clau utilitzada en la recerca, tipus estudi (clínic o altres), multicentricitat de l'estudi, títol de l'article, revista on s'ha publicat (amb l'enllaç a

Revisió bibliogràfica 2018

(*abstract* de PubMed), comunitat autònoma, ciutat i centre que figuren a la llista d'autors.

6. Elaboració d'un mapa (Google Maps) amb les ubicacions dels centres de l'estat espanyol que figuren en el llistat de publicacions.

Resultats

S'han seleccionat un total de 34 articles.

Les paraules clau que han generat articles seleccionats han estat "integrated care" (20), "multimorbidity" (5), "chronic diseases" (7), "social services" (1) and "home hospitalization" (1).

Dels 34 articles, 11 són estudis clínics (intervenció i els resultats en pacients). La resta són una miscel·lània de revisions bibliogràfiques, descripció de projectes, temes de gestió, mesurament i avaluació, models organitzatius, etc.

La majoria d'estudis són multicèntrics (11 internacionals, 3 estatals i 11 de comunitats autònomes).

El nombre de publicacions per comunitats autònomes és el següent: Catalunya (21), Aragó (4), Andalusia (3), Comunitat Valenciana (3), Madrid (3), País Basc (3), Balears (1), Canàries (1), Cantàbria (1) Castella-la Manxa (1) i Castella Lleó (1).

Conclusions

L'evidència científica en l'atenció sociosanitària integrada generada a l'estat espanyol en el període analitzat (2018) és relativament escassa, i més relacionada amb disseny i valoració teòrica de models organitzatius que amb intervencions clíniques. Els aspectes socials estan molt poc representats. Una gran part dels estudis són multicèntrics, aspecte molt positiu i imprescindible per aportar evidència científica en un tema d'integració de serveis. Catalunya és la Comunitat Autònoma amb un nombre més alt de publicacions, seguida d'Aragó, Andalusia, la Comunitat Valenciana, Madrid i el País Basc.

Elaborat per M. Fernández Castañer, col·laborador de la Càtedra Hestia

Revisió bibliogràfica 2018

Mapa dels centres que han publicat articles sobre aquestes temàtiques

Per veure una versió interactiva d'aquest mapa, feu clic en aquest [enllaç](#)

Revisió bibliogràfica 2018

Títol de l'article i nom de la revista	CA	Institució	Paraula clau	Tipus d'estudi	Multicèntric?
"Assessment of the effectiveness of a proactive and integrated healthcare programme for chronic complex patients". Gac Sanit	CAT	Serveis de salut integrats Baix Empordà	<i>Integrated care</i>	Clínic	No
"Effect of a Physical activity program on self-esteem in subjects with chronic diseases. 'Pas a Pas' community intervention trial". Aten Primaria	CAT	Universitat Rovira i Virgili, centres AP Reus	<i>Chronic diseases</i>	Clínic	No
"Effectiveness of a Hospital-at-Home Integrated Care Program as Alternative Resource for Medical Crises Care in Older Adults With Complex Chronic Conditions". J Am Med Dir Assoc	CAT	Badalona serveis assistencials	<i>Integrated care</i>	Clínic	Sí (Comunitat Autònoma)
"Functional decline and associated factors in patients with multimorbidity at 8 months of follow-up in primary care: the functionality in pluripathological patients (FUNCIPLUR) longitudinal descriptive study". BMJ Open	PVA	Osakidetza	<i>Multimorbidity</i>	Clínic	Sí (Comunitat Autònoma)
"Impact of stratification on the effectiveness of a comprehensive patient-centered strategy for multimorbid patients". Health Serv Res	PVA	OSI Alto Deba, Guipúzcoa	<i>Integrated care</i>	Clínic	Sí (Comunitat Autònoma)
"Impact of an integral assistance model between primary care and cardiology on the management of patients with ischemic heart disease or atrial fibrillation". J Comp Eff Res	CAT	Consorci Sanitari Integral	<i>Integrated care</i>	Clínic	Sí (Comunitat Autònoma)
"Implementation of Home Hospitalization and Early Discharge as an Integrated Care Service: A Ten Years Pragmatic Assessment". Int J Integr Care	CAT	Hospital Clínic	<i>Integrated care</i>	Clínic	No
"Integrated Care on Leaving Hospital Against Medical Advice Among HIV-Infected People with Substance Use Disorders". AIDS Res Hum Retroviruses	CAT	Hospital del Mar	<i>Integrated care</i>	Clínic	No

Revisió bibliogràfica 2018

“Pre Frail 80: Multifactorial Intervention to Prevent Progression of Pre-Frailty to Frailty in the Elderly”. J Nutr Health Aging	CAT	Consorci AP Esquerra Barcelona	<i>Social Services</i>	Clínic	No
“Survival in relation to multimorbidity patterns in older adults in primary care in Barcelona, Spain (2010-2014): a longitudinal study based on electronic health records”. J Epidemiol Community Health	CAT	IDIAPJGOL, UAB, Universitat de Girona, ICS	<i>Multimorbidity</i>	Clínic	Sí (Comunitat Autònoma)
“The effect of telehealth, telephone support or usual care on quality of life, mortality and healthcare utilization in elderly high-risk patients with multiple chronic conditions. A prospective study”. Med Clin (Barc)	CVA	Hospital La Fe, REDISSEC	<i>Chronic diseases</i>	Clínic	No
“Advanced practice in case management: An essential element in the new complex chronicity care model”. Enferm Clin	BAL, AND, CANA	IbSalut, Servicio Andaluz Salud, Servicio Canario Salud	<i>Chronic diseases</i>	Altres	Sí (Estatal)
“An International Perspective on Chronic Multimorbidity: Approaching the Elephant in the Room”. J Gerontol A Biol Sci Med Sci	ARA	Instituto Ciencias Salud Aragón	<i>Multimorbidity</i>	Altres	Sí (Internacional)
“An overview of future EU health systems. An insight into governance, primary care, data collection and citizens' participation”. J Public Health (Oxf)	ARA	Instituto Ciencias Salud Aragón	<i>Integrated care</i>	Altres	Sí (Internacional)
“Compassionate communities: design and preliminary results of the experience of Vic (Barcelona, Spain) caring city”. Ann Palliat Med	CAT	Universitat de Vic, Institut Català d'Oncologia	<i>Integrated care</i>	Altres	Sí (Comunitat Autònoma)
“Complex Care Needs in Multiple Chronic Conditions: Population Prevalence and Characterization in Primary Care. A Study Protocol”. Int J Integr Care	CAT	Institut Català de la Salut	<i>Integrated care</i>	Altres	Sí (Comunitat Autònoma)
“DEDICATE: proposal for a conceptual framework to develop dementia-friendly integrated eCare support”. Biomed Eng Online	CAT	Hospital Clínic	<i>Integrated care</i>	Altres	Sí (Internacional)

Revisió bibliogràfica 2018

“Defining good health and care from the perspective of persons with multimorbidity: results from a qualitative study of focus groups in eight European countries”. BMJ Open	CAT	IDIBAPS	<i>Integrated care</i>	Altres	Sí (Internacional)
“Development and implementation of an advance care planning program in Catalonia, Spain”. Palliat Support Care	CAT	Universitat de Vic, UAB	<i>Chronic diseases</i>	Altres	Sí (Comunitat Autònoma)
“Equity and patient autonomy in the care strategies for patients with chronic disease of health services in Spain”. Gac Sanit	ARA	Dpto. de Sanidad Aragón, Agencia Calidad Sanitaria Andalucía	<i>Chronic diseases</i>	Altres	Sí (Estatat)
“Frailty and multimorbidity: a systematic review and meta-analysis”. J Gerontol A Biol Sci Med Sci	AND, MAD	Consejería Salud Andalucía, Hospital de Getafe	<i>Multimorbidity</i>	Altres	Sí (Internacional)
“Hospital ambulatory medicine: A leading strategy for Internal Medicine in Europe”. Eur J Intern Med	CAT	Hospital de Bellvitge, UIC Barcelona	<i>Home Hospitalization</i>	Altres	Sí (Internacional)
“Implementation of the Enhanced Moderated Online Social Therapy (MOST+) Model Within a National Youth E-Mental Health Service (eheadspace): Protocol for a Single Group Pilot Study for Help-Seeking Young People”. JMIR Res Protoc	CAT	Universitat Rovira i Virgili	<i>Integrated care</i>	Altres	Sí (Internacional)
“Integrated Care: A Collaborative ADVANTAGE for Frailty”. Int J Integr Care	AND, MAD	Consejería Salud Andalucía, Hospital de Getafe	<i>Integrated care</i>	Altres	Sí (Internacional)
“Integrated primary and geriatric care for frail older adults in the community: Implementation of a complex intervention into real life”. Eur J Intern Med	CAT	Parc Sanitari Pere Virgili, ICS	<i>Integrated care</i>	Altres	Sí (Comunitat Autònoma)
“Keys to success of a community of clinical practice in primary care: a qualitative evaluation of the ECOPIH project”. BMC Fam Pract	CAT	CAP Gran Sol Badalona, UAB	<i>Integrated care</i>	Altres	Sí (Comunitat Autònoma)

Revisió bibliogràfica 2018

“Multimorbidity care model: Recommendations from the consensus meeting of the Joint Action on Chronic Diseases and Promoting Healthy Ageing across the Life Cycle (JA-CHRODIS)”. Health Policy	MAD, ARA	Instituto Salud Carlos III, Instituto Ciencias Salud Aragón	<i>Multimorbidity</i>	Altres	Sí (Internacional)
“Population impact of nurses in care interventions chronicity in Spain. Systematic review”. Rev Esp Salud Publica	CVA	Hospital La Fe + Universitat de València	<i>Chronic diseases</i>	Altres	No
“Prioritisation of tools for integrated care: Local survey of health professionals' beliefs and expectations”. Semergen	CYL	Hospital El Bierzo	<i>Integrated care</i>	Altres	No
“Protocol for regional implementation of collaborative self-management services to promote physical activity”. BMC Health Serv Res	CAT	Hospital Clínic, IDIBAPS	<i>Integrated care</i>	Altres	Sí (Comunitat Autònoma)
“Social isolation and multiple chronic diseases after age 50: A European macro-regional analysis”. PLoS One	CANT	Universidad de Cantabria	<i>Chronic diseases</i>	Altres	No
“Strengthening the evidence-base of integrated care for people with multi-morbidity in Europe using Multi-Criteria Decision Analysis (MCDA)”. BMC Health Serv Res	CAT	IDIBAPS, Hospital Clínic	<i>Integrated care</i>	Altres	Sí (Internacional)
“The Measure of the Family Caregivers' Experience”. Int J Environ Res Public Health	CVA, CAT, PVA, CLM	Universitat d'Elx	<i>Integrated care</i>	Altres	Sí (Estatat)
“The SUSTAIN Project: A European Study on Improving Integrated Care for Older People Living at Home”. Int J Integr Care	CAT	AQuAS	<i>Integrated care</i>	Altres	Sí (Internacional)